Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

1. august 2025 *

»Præjudiciel forelæggelse – område med frihed, sikkerhed og retfærdighed – retligt samarbejde i straffesager – direktiv (EU) 2016/343 – artikel 6 – bevisbyrden for at fastslå tiltaltes skyld – artikel 47, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – ret til adgang til en uafhængig og upartisk domstol – tiltale delvist frafaldet af anklagemyndigheden i retsmødet – forpligtelse for retten til at træffe afgørelse om forhold i anklageskriftet, der ikke fastholdes i retsmødet«

I sag C-404/24 [Dimnev] [i],

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Sofijski gradski sad (byretten i Sofia, Bulgarien) ved afgørelse af 10. juni 2024, indgået til Domstolen den 10. juni 2024, i straffesagen mod

KP,

procesdeltager:

Sofijska gradska prokuratura,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, C. Lycourgos (refererende dommer), og dommerne S. Rodin, N. Piçarra, O. Spineanu-Matei og N. Fenger,

generaladvokat: J. Richard de la Tour,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

– KP ved advokat D.L. Kamenova,

– den nederlandske regering ved M. Bulterman og C. Schillemans, som befuldmægtigede,

* Processprog: bulgarsk.

[i] Den foreliggende sags navn er et vedtaget navn. Det svarer ikke til et navn på en part i sagen.

– Europa-Kommissionen ved M. Wasmeier og I. Zaloguin, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 6, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/343 af 9. marts 2016 om styrkelse af visse aspekter af uskyldsformodningen og retten til at være til stede under retssagen i straffesager (EUT 2016, L 65, s. 1) og af artikel 47, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en straffesag mod KP, som er tiltalt for at have været i besiddelse af og distribueret euforiserende stoffer.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Følgende fremgår af 22. og 23. betragtning til direktiv 2016/343:

»(22) Bevisbyrden for at fastslå mistænktes og tiltaltes skyld påhviler anklagemyndigheden, og enhver tvivl bør komme den mistænkte eller tiltalte til gode. Der foreligger en tilsidesættelse af uskyldsformodningen, hvis bevisbyrden overgår fra anklagemyndigheden til forsvaret, uden at dette berører domstolens eventuelle beføjelser til af egen drift at bringe sagens faktiske omstændigheder på det rene, dommerstandens fulde uafhængighed ved bedømmelsen af, om den mistænkte eller tiltalte er skyldig, og anvendelsen af faktiske eller retlige formodninger om strafansvaret for en mistænkt eller tiltalt. Der bør opstilles rimelige grænser for sådanne formodninger, idet der tages hensyn til, hvad der er på spil, og idet retten til et forsvar opretholdes, og de anvendte midler bør stå i et rimeligt forhold til det legitime mål, der forfølges. Sådanne formodninger bør kunne afkræftes og bør under alle omstændigheder kun anvendes, hvis retten til et forsvar overholdes.

(23) I visse medlemsstater har ikke blot anklagemyndigheden, men også dommere og kompetente domstole til opgave at søge efter både belastende og diskulperende beviser. Medlemsstater, hvis retssystem ikke følger det kontradiktoriske princip, bør kunne bevare deres nuværende system på betingelse af, at det overholder dette direktiv og andre relevante bestemmelser i EU-retten og folkeretten.«

4 Dette direktivs artikel 3 med overskriften »Uskyldsformodning« har følgende ordlyd:

»Medlemsstaterne sikrer, at mistænkte og tiltalte anses for uskyldige, indtil deres skyld er bevist i overensstemmelse med loven.«

5 Direktivets artikel 6 med overskriften »Bevisbyrde« bestemmer:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at bevisbyrden for at fastslå mistænktes og tiltaltes skyld påhviler anklagemyndigheden. Dette berører ikke dommerens eller den kompetente domstols eventuelle forpligtelse til at søge efter både belastende og diskulperende beviser og forsvarets ret til at fremlægge bevismateriale i overensstemmelse med den gældende nationale ret.

2. Medlemsstaterne sikrer, at enhver tvivl om skyldsspørgsmålet kommer den mistænkte eller tiltalte til gode, herunder når domstolen bedømmer, hvorvidt den pågældende person bør frifindes.«

Bulgarsk ret

6 Artikel 14, stk. 1, i Nakazatelno-protsesualen kodeks (strafferetsplejeloven) i den affattelse, der finder anvendelse i hovedsagen (herefter »NPK«), har følgende ordlyd:

»Retten [...] træffer afgørelse efter sin inderste overbevisning [...].«

7 NPK's artikel 27, stk. 1, fastsætter:

»Når anklagemyndigheden har indgivet anklageskriftet [...] indleder retten sagen og træffer afgørelse om alle spørgsmål i sagen.«

8 NPK's artikel 46 bestemmer følgende:

»(1) Anklagemyndigheden rejser tiltale for lovovertrædelser, der er undergivet offentlig påtale, og forestår sagens førelse.

»(2) I forbindelse med de i stk. 1 nævnte opgaver:

[...]

3. deltager [anklagemyndigheden] i retssagen som statens anklager

[...]«

9 NPK's artikel 246 bestemmer:

»(1) Anklagemyndigheden udarbejder et anklageskrift, når den er overbevist om, at de nødvendige beviser [...] for at rejse tiltale for retten [...] foreligger.

(2) Anklageskriftets faktiske omstændigheder skal omfatte den strafbare handling, som den tiltalte har begået [...]

(3) Anklageskriftets afsluttende del skal indeholde: [...] den retlige kvalificering af forholdet [...]«

[...]«

10 NPK's artikel 293 har følgende ordlyd:

»Anklagemyndighedens erklæring om, at straffesagen bør indstilles, eller at der bør ske frifindelse, fritager ikke retten for dens forpligtelse til at træffe afgørelse efter sin inderste overbevisning.«

11 NPK's artikel 301, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Ved domsafsigelsen prøver og afgør retten følgende spørgsmål:

1. om der er begået en strafbar handling, om den blev begået af den tiltalte, og om den er begået culpøst

2. om forholdet realiserer et strafbart gerningsindhold, og hvordan det skal kvalificeres retligt

[...]«

Retsforhandlinger og det præjudicielle spørgsmål

12 Sofijska gradska prokuratura (anklagemyndigheden i Sofia, Bulgarien) rejste tiltale mod KP for den 21. maj 2022 at have solgt en pose, der indeholdt 0,67 gram marihuana, til tredjemand og for med henblik på distribution at have opbevaret to andre poser, der indeholdt 1,61 gram marihuana og 0,5 gram marihuana på to forskellige steder.

13 I anklageskriftet kvalificerede anklagemyndigheden på grundlag af artikel 354, stk. 1, i Nakazatelen kodeks (straffeloven) disse tre forhold som distribution af et euforiserende stof for det første forhold og besiddelse af et euforiserende stof med henblik på distribution for de to andre forhold. Disse tre lovovertrædelser blev samlet i én enkelt lovovertrædelse, der kvalificeredes som »gentagen« i henhold til straffelovens artikel 26, stk. 1, og som straffes med fængsel fra to til otte år samt med bøde på 5 000-20 000 bulgarske leva (BGN) (ca. 2 500-10 000 EUR).

14 Sofijski gradski sad (byretten i Sofia, Bulgarien), som sagen er blevet indbragt for, og som er den forelæggende ret, har behandlet sagen og hørt parterne i retsmødet under overholdelse – ifølge denne ret – af kontradiktionsprincippet og retten til forsvar. I denne sammenhæng erklærede KP at have været i besiddelse af de tre poser med euforiserende stoffer til eget personligt brug og ikke at have solgt sådanne stoffer.

15 I retsmødet og efter bevisoptagelsen var anklagemyndigheden af den opfattelse, at KP havde haft de tre poser marihuana til personligt brug. Anklagemyndigheden frafaldt derfor visse forhold i tiltalen, dvs. nemlig salget af den første pose til tredjemand og hensigten om at distribuere de to andre poser. Anklagemyndigheden nedlagde følgelig påstand om frifindelse af tiltalte for så vidt angik disse forhold og om idømmelse af straf for den lovovertrædelse, der er fastsat i straffelovens artikel 354a, stk. 3, dvs. besiddelse af euforiserende stoffer, som straffes med fængsel fra et til seks år og med bøde på mellem 2 000 og 10 000 BGN (ca. 1 000-5 000 EUR). KP's forsvarer nedlagde på sin side påstand om frifindelse af KP på grund af tilsidesættelser af væsentlige formforskrifter, som angiveligt var blevet begået i forbindelse med indsamlingen af beviser under straffesagens indledende fase.

16 Den forelæggende ret deler anklagemyndighedens opfattelse for så vidt angår tiltaltes adfærd i forbindelse med den anden og den tredje pose marihuana, men er på grundlag af sin egen bedømmelse af det indsamlede bevismateriale af den holdning, at KP's adfærd i forbindelse med

den første pose svarer til den lovovertrædelse, der er fastsat i straffelovens artikel 354, stk. 1, nemlig distribution af euforiserende stoffer, eftersom KP overgav posen til tredjemand efter at have købt den efter fælles aftale og for fælles regning med denne person. Den forelæggende ret er derfor af den opfattelse, at der bør ske domfældelse for denne overtrædelse.

17 Den forelæggende ret har anført, at bulgarsk lovgivning, og nærmere bestemt NPK's artikel 293, tillader en sådan domfældelse, selv i strid med anklagemyndighedens opfattelse, som kom til udtryk i retsmødet. I anklageskriftet – som ikke længere kan trækkes tilbage – til den ret, der behandler straffesagen, har anklagemyndigheden således redegjort for den faktiske og retlige ramme for tiltalen, på grundlag af hvilken denne ret skal træffe afgørelse uden at kunne afvige herfra ved bl.a. at træffe afgørelse om faktiske forhold, der ikke er angivet heri. Den ret, der behandler straffesagen, skal således træffe afgørelse om, hvorvidt der er grundlag for anklageskriftet, efter sin inderste overbevisning og uden at være bundet af parternes argumenter, i givet fald ved ex officio at træffe alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at fastslå de faktiske forhold, der er nævnt i anklageskriftet.

18 I denne sammenhæng ønsker den forelæggende ret oplyst, om artikel 6, stk. 1, første punktum, i direktiv 2016/343, hvorefter »bevisbyrden for at fastslå mistænktes og tiltaltes skyld påhviler anklagemyndigheden«, forpligter anklagemyndigheden ikke blot til at fremlægge beviserne til støtte for tiltalen, men også til for retten at føre beviset for, at denne skyld er godtgjort. Det er ifølge den forelæggende ret således tvivlsomt, om anklagemyndigheden kan anses for at løfte den bevisbyrde, der påhviler den, når denne myndighed i retsmødet ikke længere gør gældende, at tiltalte er skyldig.

19 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at afgørelsen af skyldsspørgsmålet under sådanne omstændigheder nødvendigvis må ligge hos retsinstansen. Den forelæggende ret ønsker derfor oplyst, om den pågældende retsinstans i forbindelse med bedømmelse ex officio af det bevismateriale, hvortil der henvises i artikel 6, stk. 1, andet punktum, i samt 22. og 23. betragtning til direktiv 2016/343, på eget initiativ kan fastslå, at denne skyld er blevet bevist.

20 Den forelæggende ret er i øvrigt af den opfattelse, at ud over dette direktiv finder Rådets rammeafgørelse 2004/757/JAI af 25. oktober 2004 om fastsættelse af mindsteregler for gerningsindholdet i strafbare handlinger i forbindelse med ulovlig narkotikahandel og straffene herfor (EUT 2004, L 335, s. 8) anvendelse på den situation, der foreligger i hovedsagen, således at denne sidstnævnte er omfattet af chartrets anvendelsesområde som defineret i dets artikel 51, stk. 1.

21 Eftersom kravene til en »upartisk domstol« som omhandlet i chartrets artikel 47, stk. 2, skal være opfyldt, ønsker den forelæggende ret følgelig oplyst, om en retsinstans, der, idet den fraviger anklagemyndighedens og forsvarets fælles holdning, selv tager stilling til den tiltaltes skyld og således træder i stedet for anklagemyndigheden for så vidt angår visse forhold i tiltalen, kan anses for at være upartisk.

22 I denne henseende er den forelæggende ret af den opfattelse, at den situation, der foreligger i hovedsagen, adskiller sig fra den, der blev behandlet i dom af 9. november 2023, BK (Omkvalificering af den strafbare handling) (C-175/22, EU:C:2023:844, præmis 55-57), hvori Domstolen fandt, at der var tale om en upartisk domstol. Den forelæggende ret har anført, at i hovedsagen har anklagemyndigheden klart anført, at den ikke opretholdt visse tiltalepunkter,

herunder vedrørende visse faktiske forhold, mens der i den sag, der gav anledning til den nævnte dom, kun var tale om en omkvalificering af de faktiske omstændigheder, som anklagemyndigheden ikke havde givet erklæring om.

23 Endelig skal den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (herefter »EMRK«), tages i betragtning i henhold til såvel »folkeretten«, der er nævnt i 23. betragtning til direktiv 2016/343, som chartrets artikel 52, stk. 3.

24 Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har imidlertid i dom af 20. september 2016, Karelin mod Rusland (CE:ECHR:2016:0920JUD000092608), og af 8. oktober 2019, Korneyeva mod Rusland (CE:ECHR:2019:1008JUD007205117), fastslået, at en domstol ikke er upartisk, når anklagemyndigheden har været fraværende under de retsforhandlinger, hvorunder der er blevet behandlet nye beviser. I denne førstnævnte dom og i dommen af 6. marts 2018, Mikhaylova mod Ukraine (CE:ECHR:2018:0306JUD001064408), fastslog Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol ligeledes, at en domstol ikke er upartisk, når den afsiger en dom, uden at anklagemyndigheden er til stede, idet denne retsinstans således overtager bevisbyrden for den tiltaltes skyld. Det følger a fortiori heraf, at en retsinstans må anses for at have påtaget sig rollen som anklager i en situation, hvor den domfælder en tiltalt, selv om anklagemyndigheden, der var til stede i retsmødet, har frafaldet visse tiltalepunkter.

25 På denne baggrund har Sofijski gradski sad (byretten i Sofia) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er artikel 6, stk. 1, i direktiv [2016/343,] sammenholdt med 22. og 23. betragtning til direktivet, sammenholdt med chartrets artikel 47, stk. 2, til hinder for en national lov, hvorefter anklagemyndighedens erklæring om, at den ikke [opretholder] tiltalen, ikke fritager retten fra forpligtelsen til at træffe afgørelse i sagen, således at den når frem til en domfældelse for så vidt angår en del af tiltalen, som ikke [er opretholdt]?«

Om det præjudicielle spørgsmål

26 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 6, stk. 1, i direktiv 2016/343 og chartrets artikel 47, stk. 2, skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for en national lovgivning, hvorefter en ret, der behandler en straffesag, er forpligtet til at træffe afgørelse i overensstemmelse med påstandene i anklageskriftet efter sin inderste overbevisning, når anklagemyndigheden – efter i retsmødet at have fremlagt de beviser, der ifølge den nævnte ret gør det muligt at dømme den tiltalte for de i anklageskriftet omhandlede lovovertrædelser – for så vidt angår visse af de faktiske omstændigheder, der er nævnt i anklageskriftet, nedlægger påstand om frifindelse eller domfældelse af den tiltalte for en mindre alvorlig lovovertrædelse.

27 For det første bemærkes, at direktiv 2016/343 alene har til formål at fastsætte fælles minimumsregler og derfor ikke gennemfører en fuldstændig harmonisering af strafferetsplejen (dom af 8.6.2023, VB (Underretning af den domfældte, der er dømt in absentia), C-430/22 og C-468/22, EU:C:2023:458, præmis 29 og den deri nævnte retspraksis). Henset til den begrænsede rækkevidde af den harmonisering, der er foretaget ved dette direktiv, henhører de

spørgsmål, der ikke er reguleret af direktivet, under national ret (jf. i denne retning dom af 4.7.2024, FP m.fl. (Retssag via videokonference), C-760/22, EU:C:2024:574, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis).

28 Direktivets artikel 6 har til formål at regulere fordelingen af bevisbyrden ved vedtagelsen af retsafgørelser, der omhandler skyldsspørgsmålet (jf. i denne retning dom af 28.11.2019, Spetsializirana prokuratura, C-653/19 PPU, EU:C:2019:1024, præmis 33).

29 I medfør af artikel 6, stk. 1, første punktum, i direktiv 2016/343 påhviler bevisbyrden for at fastslå mistænktes og tiltaltes skyld anklagemyndigheden. Domstolen har allerede fastslået, at direktivets artikel 6, stk. 1, er til hinder for, således som det fremgår af 22. betragtning hertil, at bevisbyrden overføres fra anklagemyndigheden til forsvaret (jf. i denne retning dom af 8.12.2022, HYA m.fl. (Ikke muligt at afhøre anklagemyndighedens vidner), C-348/21, EU:C:2022:965, præmis 32).

30 Det følger heraf, at i henhold til artikel 6, stk. 1, første punktum, i direktiv 2016/343 skal den retsforfølgende part indsamle bevismateriale til støtte for tiltalen og fremlægge det for den kompetente retsinstans.

31 Som det fremgår af artikel 6, stk. 1, andet punktum, i direktiv 2016/343, berører den forpligtelse, der følger af dette stykkes første punktum, ikke dommerens eller den kompetente domstols eventuelle forpligtelse til at søge efter både belastende og diskulperende beviser.

32 Endvidere, og således som det fremgår af 22. betragtning til direktiv 2016/343, gælder konstateringen af, at der foreligger en tilsidesættelse af uskyldsformodningen, hvis bevisbyrden overgår fra anklagemyndigheden til forsvaret, ikke retsinstansens eventuelle beføjelser til af egen drift at bringe sagens faktiske omstændigheder på det rene, dommerstandens fulde uafhængighed ved bedømmelsen af, om den mistænkte eller tiltalte er skyldig, eller anvendelsen af faktiske eller retlige formodninger om strafansvaret for en mistænkt eller tiltalt.

33 Det følger heraf, at den forpligtelse, der i henhold til artikel 6, stk. 1, i direktiv 2016/343 påhviler anklagemyndigheden til at føre bevis for den tiltaltes skyld, ikke er til hinder for, at det i en national lovgivning kan fastsættes, at det tilkommer dommeren eller den kompetente domstol uafhængigt at bedømme den tiltaltes skyld efter i givet fald selv at have søgt efter såvel belastende som diskulperende beviser.

34 Dette gælder så meget desto mere, når dommeren eller den kompetente domstol som i det foreliggende tilfælde bedømmer den tiltaltes skyld – uafhængigt af den vurdering, som anklagemyndigheden har foretaget i denne henseende – alene på grundlag af de beviser, som sidstnævnte og forsvaret har fremlagt.

35 Det følger af det ovenstående, at artikel 6, stk. 1, i direktiv 2016/343 ikke er til hinder for en sådan national lovgivning, selv om anklagemyndigheden – efter at have fremlagt sådanne beviser i retsmødet for så vidt angår visse af de faktiske omstændigheder, der er omhandlet i anklageskriftet – nedlægger påstand om frifindelse eller domfældelse af den tiltalte for en mindre alvorlig lovovertrædelse.

36 Det skal for det andet bemærkes, at det følger af chartrets artikel 51, stk. 1, at når medlemsstaterne gennemfører EU-retten, skal de respektere de rettigheder, der er sikret ved chartret.

37 I denne henseende har Domstolen fastslået, at uskyldsformodningen, hvortil der henvises i 22. betragtning til og artikel 6 i direktiv 2016/343, forudsætter, at retten er fri for enhver partiskhed og enhver forudindtagethed, når den undersøger den tiltaltes strafansvar. Dommernes uafhængighed og upartiskhed er således afgørende for, at uskyldsformodningen garanteres (jf. i denne retning dom af 16.11.2021, Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim m.fl., C-748/19 – C-754/19, EU:C:2021:931, præmis 88).

38 Den ret, som enhver har til en rettergang for en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, er blandt de krav, der er forbundet med den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, som er sikret ved chartrets artikel 47, stk. 2 (jf. i denne retning dom af 29.7.2024, Breian, C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, præmis 80).

39 Det skal derfor afgøres, om de krav om uafhængighed og upartiskhed, der er fastsat i chartrets artikel 47, stk. 2, er til hinder for en national lovgivning, der gør det muligt for en ret, der behandler en straffesag, ved straffesagens afslutning at dømme en tiltalt for en lovovertrædelse, der er omhandlet i anklageskriftet, selv om anklagemyndigheden efter at have fremlagt de indsamlede beviser nedlægger påstand om frifindelse eller domfældelse for en mindre alvorlig lovovertrædelse.

40 Dette krav om uafhængighed omfatter i henhold til fast retspraksis to aspekter. Det første eksterne aspekt kræver, at det pågældende organ udøver sit hverv helt uafhængigt og uden at være underlagt noget hierarkisk forhold eller stå i afhængighedsforhold til nogen og uden at modtage ordrer eller instrukser fra nogen, og at det således er beskyttet mod indgreb og pres udefra, der kan bringe dets medlemmers uafhængige bedømmelse i fare og påvirke deres afgørelser (dom af 19.12.2024, Vivacom Bulgaria, C-369/23, EU:C:2024:1043, præmis 30 og den deri nævnte retspraksis).

41 Det andet interne aspekt hænger sammen med begrebet upartiskhed og vedrører det forhold, at der skal være den samme afstand til tvistens parter og deres respektive interesser for så vidt angår tvistens genstand. Dette aspekt fordrer objektivitet og en fuldstændig mangel på interesse i sagens udfald ud over den strikte anvendelse af retsregler (dom af 19.12.2024, Vivacom Bulgaria, C-369/23, EU:C:2024:1043, præmis 31 og den deri nævnte retspraksis).

42 Disse garantier for uafhængighed og upartiskhed, som kræves efter EU-retten, forudsætter således, at der findes regler, som gør det muligt at fjerne enhver rimelig tvivl hos de retsundergivne, bl.a. om, at det omhandlede organ er neutral i forhold til de interesser, som står over for hinanden (dom af 19.12.2024, Vivacom Bulgaria, C-369/23, EU:C:2024:1043, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).

43 En national lovgivning, der kræver, at en ret, der behandler en straffesag, tager stilling til anklageskriftet efter sin inderste overbevisning uden at være bundet af de vurderinger af den tiltaltes skyld, som anklagemyndigheden har foretaget i retsmødet, kan ikke anses for at være i strid med disse krav. En sådan lovgivning, der har til formål at sikre, at straffeloven anvendes fuldt ud, og at gerningsmændene til overtrædelser straffes, kan nemlig ikke rejse tvivl om, at der skal være den samme afstand mellem denne retsinstans og sagens parter og deres respektive interesser for så vidt angår sagens genstand, eller skabe en rimelig tvivl hos borgerne i denne henseende.

44 Det bemærkes, at for så vidt som chartret indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved EMRK, tilsigter chartrets artikel 52, stk. 3, at sikre den nødvendige sammenhæng mellem de i chartret indeholdte rettigheder og de tilsvarende ved EMRK sikrede rettigheder, dog uden at dette berører EU-rettens autonomi. Ifølge forklaringerne til chartret om grundlæggende rettigheder (EUT 2007, C 303, s. 17) svarer chartrets artikel 47, stk. 2, til EMRK's artikel 6, stk. 1. Domstolen skal følgelig sørge for, at den fortolkning, som den foretager i den foreliggende sag, sikrer et beskyttelsesniveau, som ikke fraviger det beskyttelsesniveau, der er sikret ved EMRK's artikel 6, stk. 1, således som denne bestemmelse fortolkes af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (dom af 19.12.2024, Vivacom Bulgaria, C-369/23, EU:C:2024:1043, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis).

45 Anmodningen om præjudiciel afgørelse henviser til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, hvorefter kravet om upartiskhed, der følger af EMRK's artikel 6, stk. 1, er til hinder for, at en ret, der behandler en straffesag, bærer byrden med at understøtte tiltalen ved, eventuelt efter at have indhentet nye beviser på eget initiativ, at afsige en fældende dom, når anklageren ikke har været til stede i retsmødet (Menneskerettighedsdomstolens dom af 20.9.2016, Karelin mod Rusland, CE:ECHR:2016:0920JUD000092608, §§ 73 og 76, og Menneskerettighedsdomstolens dom af 6.3.2018, Mikhaylova mod Ukraine, CE:ECHR:2018:0306JUD001064408, § 64).

46 Denne retspraksis er imidlertid ikke relevant i den foreliggende sag. Det præjudicielle spørgsmål vedrører nemlig ikke nyt bevismateriale, der er indsamlet i retsmødet på foranledning af den påkendende ret i anklagemyndighedens fravær, og heller ikke afholdelse af retsmøde i sidstnævntes fravær, hvilke omstændigheder den nævnte retspraksis vedrører, men derimod denne rets forpligtelse til at træffe afgørelse om anklageskriftet efter sin inderste overbevisning i en situation, hvor anklagemyndigheden har deltaget i retsmødet; en situation, hvor det eneste særlige forhold er, at anklagemyndigheden, mens alle beviser er blevet indsamlet, for så vidt angår visse af de faktiske omstændigheder, der er omhandlet i dette anklageskrift, påstår frifindelse af den tiltalte eller domfældelse af denne person for en mindre alvorlig lovovertrædelse.

47 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 6, stk. 1, i direktiv 2016/343 og chartrets artikel 47, stk. 2, skal fortolkes således, at disse bestemmelser ikke er til hinder for en national lovgivning, hvorefter en ret, der behandler en straffesag, er forpligtet til at træffe afgørelse efter sin inderste overbevisning i overensstemmelse med påstandene i anklageskriftet, når anklagemyndigheden – efter i retsmødet at have fremlagt de beviser, der ifølge den nævnte ret gør det muligt at dømme den tiltalte for de i anklageskriftet omhandlede lovovertrædelser – for så vidt angår visse af de faktiske omstændigheder, der er nævnt i anklageskriftet, nedlægger påstand om frifindelse eller domfældelse af den tiltalte for en mindre alvorlig lovovertrædelse.

Sagsomkostninger

48 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

Artikel 6, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/343 af 9. marts 2016 om styrkelse af visse aspekter af uskyldsformodningen og retten til at være til stede under retssagen i straffesager og artikel 47, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder

skal fortolkes således, at

disse bestemmelser ikke er til hinder for en national lovgivning, hvorefter en ret, der behandler en straffesag, er forpligtet til at træffe afgørelse efter sin inderste overbevisning i overensstemmelse med påstandene i anklageskriftet, når anklagemyndigheden – efter i retsmødet at have fremlagt de beviser, der ifølge den nævnte ret gør det muligt at dømme den tiltalte for de i anklageskriftet omhandlede lovovertrædelser – for så vidt angår visse af de faktiske omstændigheder, der er nævnt i anklageskriftet, nedlægger påstand om frifindelse eller domfældelse af den tiltalte for en mindre alvorlig lovovertrædelse.

Underskrifter